

at reise fra Laars til Spodsbjerg paa en Efteraarssdag, hvilket er omtrent det samme Tidrum, som man bruger om at komme fra Nakflov til Kjøbenhavn og tilbage igjen. Det er naturligvis en Ubehagelighed, selv om Veiret er godt, at reise faaledes paa en Efteraarssdag. Der er, saavidt mig bekendt, bragt Underhandlinger i Gang mellem de forskjellige Amtsraad og Færgemanden i Laars; det er muligt, at de gaa deres langsomme Gang, men jeg vil dog haabe, at Amtsraadene føle saamegen Interesse for Sagen; iat de ville fremme det med al mulig Hurtighed, og naar den ærede Minister, som han har erklæret, stiller sig velvillig til den, saa tror jeg nok, at man vil kunne indse en Ordning af dette Forhold i den nærmeste Tid. Om det vil kunne ske i den nuværende Session, vilde det være høist ønskeligt, men det vil det vel neppe kunne, da Tiden er saa vidt fremskreden. Med Hensyn til det ellers i dette Lovforslag omtalte lolland- og faltstiske Jernbaneanlæg, skal jeg udtale, at det forkommer ogsaa mig at være urigtigt at ville forlange, at det lolland-faltstiske Selskab skal stille en yderligere Garanti ved Tilflugt til Forstærkningsfonden. Det forekommer mig utvivlsomt, at dette Anlæg, nemlig Banen fra Nykøbing til Gjedser, paa ingen Maade vil forringe Banens Verdi, idet jeg er overbevist om, at Trafikken her vil blive meget betydelig. Med Hensyn til Overfartsholdene ved Masneshund, da trænge de ganske vist ogsaa til en hurtig og snarlig Forbedring, da de Befordringsmidler, som der ere tilstede, ere aldeles utilstrækkelige og i højeste Grad utidsvarende; de Dampskibe, som besøge Overfarten, ere saa smaa, at saa godt som alle Passagererne, maa staa paa Dækket, sammenpaktede som Gæslinger i et Sold; dertil har jeg ogsaa været med paa en Regneirsdag, hvor vi maatte staa for Rud og koldt Vand saa godt som Alle sammen paa Dækket.

Indenrigsministeren (Tobiesen): Jeg skal blot bemærke, at jeg for at vise min Villighed til at afhjælpe Manglerne ved Færgesarten ved Laars skal tillade mig her til Lovforslaget, da jeg finder, der er nogen Grund til her at tage disse Forhold under Overveielse, at stille Forslag om, at Indenrigsministeren bemyndiges til at tilskyde en Erbediel af den Sum, som er nødvendig til at udløse Færgemanden ved Laars.

Ville: Jeg skal henstille, om dog ikke Laars Færgesforhold maa siges at ligge saa fjernt fra denne Sag, at, om de end passende kunde berøres leilighedsvis i Diskussionen, det dog vil være mindre rigtigt at bringe dispositive Bestemmelser vedrørende Laars' Færgesforhold ind i denne Lov. Dette Forslag hører til dem, som jeg for mit Vedkommende har modtaget med en høj Grad af Tvivl om dets Betimelighed. Jeg anser det for at være iblandt de hidtil fremkomne Lovforslag angaaende

nye Jernbaneanlæg det, der maa siges at være mindst modent, mindst paatrængende og mest skikket til at ligge hen og finde nogen Svile og grundigere Overveielse (Afsrybelse). Ja, Struer-Ebited Banen kunde jo ogsaa regnes til denne Kategori, og efter hvad der er udtalt her i Salen, tør det vel ogsaa ventes, at Struer og Ebited ville komme til at faae en moden Overveielse, i alt Fald fra nu af og til næste Samling; men jeg tror, at dette Forslag ligner det i saa Henseende meget. Jeg undtager dog derfra den Del af Forslaget, som gaar ud paa Tilveiebringelsen af Forbindelsen ved en Jernbanebro over Guldborgsund. Denne Del af det nye Anlæg anser jeg nemlig for at være et saa nødvendigt Sammenknytningsled mellem de allerede bestaaende Baner paa Faltst og Lolland, at jo før det kan komme til Veie, desto hensigtsmæssigere maa det ogsaa siges at være, og jeg vil ogsaa føie til, at det forekommer mig, at der ikke vil være nogen absolut Nødvendighed for at kræve nogen Forstærkningsfond for den Forøgelse af Aktiekapitalen, som maatte blive Følgen af Anlægget af en saadan Bane, thi dels tør det vel forventes, at denne Beføstning i og for sig er mindre stor, og dels er det en afgjort Sag, at Broen vil tilføre begge Banestrekninger saa store Fordele og saa stor Forøgelse af Indtægterne, at det vel tør antages for tilstrækkeligt, naar man holder sig til den Forstærkningsfond, som allerede er tilstede. Men ganske anderledes stiller det sig for mig med Hensyn til de to andre Hovedpunkter i Loven, nemlig Tilveiebringelsen af en Dampfærgeforbindelse mellem Faltst og Sjælland og den Banestrekning, som skulde gaa ned til Sydpydsen af Faltst. Det forekommer mig, at den høitærede Indenrigsminister er gaaet lidt vel rask frem i den Udvikling, som Motiverne give os af de store Forandringer, som skulde indtræde, naar disse Anlæg havde fundet Sted. Der er i den Henseende en stor Overdrivelse tilstede i den Skildring, som Motiverne give. Det kan indrømmes fra alle Sider, at efter de seneste Forandringer frembyder der sig en betydelig Trang til at tilveiebringe en hurtig og let Forbindelse med den Del af Lybssland, som samler sig omkring Berlin. Det er ikke blot den politisk forandrede Stilling, som Preussen og Berlin ere komne til at indtage, som gjør det meget ønskeligt at opnaa en saadan let og hurtig Forbindelse, skjøndt allerede dette Moment spiller sin store Rolle, men det har i endnu højere Grad vist sig, at det er de sig efterhaanden stærkt udviklende Fabrikforhold i denne Del af Lybssland, paa hele denne Linie, som gaar fra Stettin, gjennem Berlin ned til Sachsen og Bøhmen, hvorfra vi klar for klar faae en større og større Tilførsel af en Mangfoldighed af Gjenstande, der tidligere kom til os fra ganske andre Steder s. Ex. Rhinlandene, Frankrig, Belgien og England, som gjøre en mere direkte og sikker Forbindelse ønskelig. Det maa altsaa siges at være nyttigt